



ROMANIA

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1	
Titlul proiectului de act normativ	
LEGE pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996, a Legii nr. 122/2020 pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 107/2002 privind înființarea Administrației Naționale „Apele Române”	
Secțiunea a 2-a:	
Motivul emiterii actului normativ	
2.1. Sursa actului normativ	Inițiativă legislativă conform art. 74 alin. (1) și (4) din Constituția României, republicată.
2.2. Descrierea situației actuale	În contextul Contractului de finanțare: C1_R2_50564_26_07_2022, încheiat între Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, în calitate de coordonator de reforme și/sau investiții și Administrația Națională ”Apele Române”, în calitate de beneficiar, având ca obiect Reforma 2. <i>”R.2 Reconfigurarea actualului mecanism economic al Administrației Naționale Apele Române (ANAR) în vederea asigurării modernizării și întreținerii sistemului național de gospodărire a apei precum și a implementării corespunzătoare a Directivei Cadru Apă și a Directivei inundații”</i>, Administrația Națională „Apele Române”, în calitate de beneficiar, Număr Proiect P178971, finanțat din Programul Național de Redresare și Reziliență, În data de 08.08.2022, Administrația Națională Apele Române și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare/Banca Mondială au încheiat Acordul de servicii de asistență tehnică rambursabile pentru elaborarea unui mecanism economic nou care să conducă către un management sustenabil al infrastructurii existente și dezvoltarea de infrastructură nouă pentru managementul resurselor de apă și managementul riscului de inundații la nivel național, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1317/2021 pentru aprobarea Memorandumului de înțelegere dintre Guvernul

României și Banca Mondială privind Parteneriatul pentru modernizarea administrației publice și sprijinirea reformelor structurale, semnat la București la 13 iulie 2021.

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, împreună cu Administrația Națională "Apele Române" au calitatea de beneficiari ai celor 5 livrabile prevăzute în acord.

Conform Acordului de servicii de asistență tehnică rambursabile (Asistență tehnică pentru reconfigurarea mecanismului economic de finanțare durabilă a infrastructurii de apă în România), încheiat cu Banca Mondială, în baza căruia se va proceda la inițierea actului normativ care va sta la baza îndeplinirii **Jalonului 4 din PNRR – Intrarea în vigoare a legii de modificare a Legii apelor nr. 107/1996**, în vigoare începând cu 28 septembrie, 2022, având ca termen țintă în cadrul programului PNRR – Q3 2024, actualizat la Q2 2026, sunt vizate următoarele obiective:

1. Dezvoltarea de opțiuni de management durabil pentru infrastructura de apă a României pentru a asigura conformitatea cu Directivele UE privind apa, adaptarea la schimbările climatice, menținerea și îmbunătățirea resurselor de apă și a serviciilor de protecție împotriva inundațiilor;
2. Analiza și propunerea de opțiuni și recomandări de reconfigurare a mecanismului economic existent al ANAR;
3. Adoptarea de bune practici ale statelor membre ale UE pentru finanțarea și gestionarea resurselor de apă și a infrastructurii de gestionare a riscului de inundații;
4. Implementarea de procese și proceduri de îmbunătățire a performanței economice și a practicilor de gestionare a activelor ANAR în conformitate cu bună experiență internațională;
5. Asistența în pregătirea ANAR pentru obținerea de rezultate în cadrul mecanismului economic consolidat.

Acordul mai sus citat are două componente:

COMPONENTA 1: Sprijin pentru reconfigurarea (consolidarea) mecanismului economic al ANAR

COMPONENTA 2: Asistență acordată ANAR pentru îmbunătățirea performanței economice și a practicilor de management al activelor, în conformitate cu bunele practici internaționale

Obiectul Acordului de prestări servicii de asistență tehnică rambursabile privind asistență tehnică pentru dezvoltarea unui mecanism economic pentru finanțarea sustenabilă a infrastructurii de apă în România, încheiat între Administrația Națională Apele Române și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare/Banca Mondială în data de 08.08.2022 este de a oferi sprijin pentru **reconfigurarea (consolidarea) mecanismului economic al ANAR** și de a oferi asistență ANAR pentru **îmbunătățirea performanței economice și a practicilor de management al activelor, în conformitate cu bunele practici internaționale.**

Prin Livrabilul 3, Banca Mondială a analizat și prezentat imaginea completă a finanțării necesare pentru exploatarea și întreținerea întregii infrastructuri publice de apă care se află în aria de responsabilitate a Administrației Naționale Apele Române pentru a asigura finanțarea durabilă a infrastructurii de apă din România. Astfel, există o parte specifică privind consolidarea mecanismului economic, precum și prezentarea opțiunilor de finanțare suplimentare pentru a asigura o abordare holistică și coerentă.

Astfel, în cadrul modelelor financiare:

- 1) au fost analizate opțiunile de consolidare a veniturilor existente ale ANAR;

2) au fost demonstrate noile opțiuni pentru sporirea veniturilor;

3) au fost evidențiate oportunitățile pentru introducerea de noi surse de finanțare

și

4) doar după aceea a fost avut în vedere bugetul de stat ca sursă de finanțare a deficitului aferent lucrărilor de întreținere capitală.

Studiul Băncii Mondiale care a stat la baza propunerii de reformă a inventariat cele peste 50.000 de active în administrarea A.N. Apele Române, categorisindu-le în următoarele categorii: baraje, diguri și alte active. Pentru baraje și diguri, prioritizarea necesității de intervenție și implicit a necesarului de finanțare s-a făcut pe baza evaluărilor de risc asociate (ReBAR, ReDIG), metodologiile aferente aprobate prin legislația națională, respectiv standardele internaționale (ex: SR 51.000). Celelalte active au fost clasificate pe baza duratei de viață.

Studiul a evidențiat deficitul de finanțare a infrastructurii pentru asigurarea, în condiții de siguranță, a resursei de apă – pe de o parte, și pe de altă parte, a retenției în cazul producerii unor evenimente deosebite (ex: inundații). Studiul nu reflectă alocarea costurilor pe categorii de utilizatori.

Toate construcțiile hidrotehnice pentru care a fost calculat necesarul de finanțare au folosit multiple, prin urmare, costurile de operare, întreținere, reparații, modernizare, respectiv costurile de apărare împotriva inundațiilor nu pot fi puse în sarcina exclusivă a unuia sau altuia dintre utilizatori.

Conform regulamentelor de exploatare a barajelor aflate în administrarea Administrației Naționale Apele Române, instituția are obligația asigurării volumelor de apă necesare funcționării în condiții optime (cantitate/calitate) pentru toate tipurile de folosințe simultan.

De asemenea, s-a acordat asistență pentru îmbunătățirea performanței economice și a practicilor de management al activelor, în conformitate cu bunele practici internaționale, pentru îmbunătățirea managementului veniturilor și costurilor, inclusiv prin îmbunătățirea proceselor informatice și de monitorizare, prin analiza și propunerea unor modalități de îmbunătățire a transparenței, a responsabilității și a performanței economice ale ANAR.

Banca Mondială a furnizat Administrației Naționale Apele Române Serviciile de Asistență Tehnică Rambursabile conform Programului de Activități aferent Acordului de Servicii de Asistență Tehnică Rambursabile (RAS), în baza termenilor și condițiilor prevăzute în Acord, în cadrul recomandărilor cuprinse în 5 livrabile, înaintate și aprobate conform contractului de Finanțare Nr. 50564/26.07.2022, după cum urmează:

Livrabilul 1: Raport de prezentare a constatărilor analizei de inventariere, a propunerii unui plan de lucru și a unei foi de parcurs pentru activitățile care conduc la dezvoltarea unui nou mecanism economic

Livrabilul 2: Raport privind bunele practici internaționale de finanțare a infrastructurii privind resursele de apă și de management al riscului la inundații

Livrabilul 3: Raport privind analiza de venituri și costuri și opțiuni pentru finanțarea sustenabilă a infrastructurii de apă (reconfigurarea mecanismului economic) în România

Livrabilul 4: Raport conținând versiunea preliminară a planului de comunicare și identificarea de lacune ale cadrului legislativ existent pentru implementarea mecanismului economic selectat

Livrabilul 5:

- a. Raport conținând recomandări de natură tehnică referitoare la elaborarea specificațiilor tehnice pentru un nou Sistem Informațional de Management.
- b. Raport conținând recomandări de îmbunătățire a performanței economice a ANAR, în cadrul mecanismului economic selectat

Conform Livrabilului 3 , analizand toate aceste diferite abordări pentru finanțarea privind resursele de apă și infrastructura de management al riscului la inundații, putem prezenta succint următoarele aspecte:

- În calcul ar trebui incluse toate costurile (actuale sau preconizate), chiar și costurile de mediu și cele cu resursele și trebuie extins scopul acestora și masa impozabilă;
- În toate statele membre UE, există un mix de finanțare ce include tarife, taxe și transferuri;
- Contribuțiile financiare directe de la guvernul central nu sunt neobișnuite;
- Adesea sunt utilizate transferuri de la UE;
- În anumite state membre, responsabilitatea pentru exploatare și întreținere la nivel local revine proprietarilor / deținătorilor de permise și se concentrează mai mult pe contribuții în natură;
- Există anumite bune practici conform cărora se adoptă scheme de finanțare multianuală pentru infrastructura de prevenire a inundațiilor;
- Pentru a finanța infrastructura de apă este necesară o abordare integrată; se impune o colaborare între părțile interesate, o adoptare a unei perspective interdisciplinare;
- Utilizarea unei abordări incrementale, care nu se implementează imediat, ci este elaborată gradual și adaptată pentru a corecta anumite deficiențe identificate în timpul implementării;
- Este necesară stabilirea unei abordări integrate privind politicile și partea de reglementare care optimizează procesul de gospodărire a apelor și investițiile în infrastructura de apă ca pârghie pentru atingerea obiectivelor privind politicile din domenii conexe, precum adaptarea la schimbările climatice, energia, natura, precum și amenajarea teritoriului. Mai trebuie adăugată încă o dimensiune – în dezvoltarea structurilor tarifare pentru apă, ar putea fi necesară luarea în considerare a mai multor criterii, inclusiv criterii precum eficiența, robustețea fiscală, complexitatea și echitatea (sau dreptatea, corectitudinea) (Dekking & Havekes, 2015).

1. Sprijin pentru reconfigurarea (consolidarea) mecanismului economic al ANAR

Luând în considerare dispozițiile directivelor UE privind stabilirea unui cadru pentru acțiuni comunitare în domeniul legislativ din sectorul apei și privind evaluarea și managementul riscurilor de inundații, Banca Mondială a asistat ANAR în procesul de pregătire a unei **abordări financiare sustenabile, care să asigure exploatarea, mentenanța și dezvoltarea infrastructurii de apă**, prin următoarele:

- Realizarea unei analize de inventariere a mecanismului economic existent al ANAR și a provocărilor continue privind finanțarea, precum și identificarea de blocaje, de deficite de finanțare și de opțiuni pentru exploatarea, mentenanța și dezvoltarea sustenabilă ale infrastructurii privind resursele de apă și protecția împotriva inundațiilor. Evaluarea include o analiză a politicilor naționale și a organizării instituționale, o cartografiere a părților interesate (stakeholderilor) relevante, precum și o evaluare a modului actual de aplicare a principiului „poluatorul plătește” și a principiului recuperării costurilor, pe tipuri de utilizare a apei;

Conform livrabilului 3, actualizat la data prezentei, Administrația Națională Apele Române îndeplinește aceste sarcini cu un număr de aproximativ 7.900 de posturi ocupate și un buget anual de aproximativ 1,5 miliarde RON (aproximativ 300 de milioane EURO) și gestionează un portofoliu vast al echipamentelor aferente infrastructurii de apă. Au fost inventariate aproximativ 50.000 de active care sunt gestionate de către ANAR și concluzia este aceea că sursele de venituri existente sunt insuficiente pentru a acoperi necesarul evaluat pentru operare și mentenanță și pentru reparații capitale. Nevoile financiare pentru reabilitare, renovare/reînnoire a activelor existente la nivel național pentru următorii 15 ani sunt calculate ca fiind în total de aproximativ 40 miliarde RON (8 miliarde EURO), respectiv aproximativ 2.7 miliarde RON / an ceea ce reprezintă o creștere cu 80% comparativ cu cheltuielile anuale existente pentru resursele de apă și pentru activele aferente managementului riscului la inundații.

Conform Livrabilului 3, abordarea pentru îmbunătățirea managementului activelor ANAR se bazează pe analiza tehnică și respectiv cea a riscurilor preluate de la Urrea-Mallebrera, et al., (2020), modificate în scopurile acestei asistențe tehnice și prezentate în detaliu în Raportul de început, care a fost livrat către ANAR la data de 30 ianuarie 2023, și acceptat ulterior. Cu toate acestea, pentru a putea considera acest raport ca un document de sine stătător, anumite ajustări și detalii specifice sunt prezentate în cele ce urmează. Abordarea constă în 8 etape după cum este ilustrat în Figura 13.

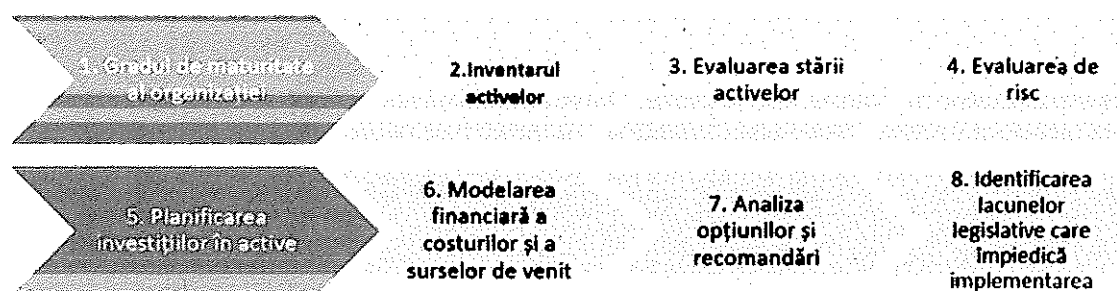


Figura 13: Prezentarea generală a etapelor din abordarea tehnică propusă

- Analiza și prezentarea bunelor practici internaționale de finanțare a infrastructurii privind resursele de apă și de management al riscului la inundații incluzând:

- (a) Abordări privind managementul sustenabil al infrastructurii de apă și de management la inundații și finanțarea la nivel național și la nivelul administrațiilor bazinale de apă;

- (b) Modele și practici existente de stabilire și implementare a mecanismelor economice de exploatare și mentenanță a infrastructurii de apă și de protecție împotriva inundațiilor;

- (c) Principalii utilizatori de apă și „marii poluatori”, inclusiv modul de abordare a tarifelor/altor taxe necesare pentru acoperirea costurilor cu serviciile și infrastructura;

- (d) Analiza modificărilor și reformelor implementate în țări similare, pentru a asigura autofinanțarea sustenabilă a exploatării și modernizării infrastructurii naționale de apă, la nivel național și la nivelul administrațiilor bazinale de apă;

- Evaluarea și prezentarea de opțiuni de reconfigurare (consolidare) a mecanismului economic al ANAR, prin:

- (a) evaluarea organizării instituționale, a proceselor și a practicilor existente în România;
- (b) analiza tendințelor privind evoluția cererii de apă și a volumelor de apă captate/colectate la nivel național și la nivel de bazin hidrografic, precum și a celor de ape uzate;
- (c) evaluarea structurii curente a veniturilor și costurilor ANAR și a recuperării costurilor de la utilizatorii și poluatorii resurselor de apă;
- (d) estimarea cheltuielilor necesare și a veniturilor aferente corespunzătoare exploatării și mentenanței activelor existente, aflate în responsabilitatea ANAR, pe baza analizei inventarului patrimoniului existent și a noilor active care trebuie realizate în baza celor mai recente Planuri de Management al Bazinelor Hidrografice (PMBH) și Planuri de Management al Riscului la Inundații (PMRI);
- (e) dezvoltarea unor proiecții financiare, având în vedere cheltuielile suplimentare pentru adaptarea la variabilitatea din ce în ce mai accentuată, la modificările privind cererea cauzate de schimbările climatice (ex. asigurarea debitului ecologic); și
- (f) prezentarea de opțiuni de finanțare sustenabilă bazate pe constatările analizei de inventariere, pentru acoperirea deficitului de finanțare (reconfigurarea mecanismului economic existent), având în vedere impactul potențial al revizuirii taxelor pentru captarea apei și deversarea apelor uzate asupra sectoarelor-cheie dependente, cum ar fi energia, agricultura, aprovizionarea cu apă și sanitația, inclusiv furnizarea de recomandări privind procesele propuse pentru a sprijini transparența și predictibilitatea contribuțiilor și tarifelor ANAR și a mecanismelor de ajustare regulată a acestora, precum și identificarea de opțiuni de autofinanțare a ANAR pentru exploatarea și modernizarea sustenabilă a infrastructurii naționale de apă (incluzând identificarea indicatorilor macroeconomici pe termen mediu și lung);
- Sprijinirea ANAR în conducerea procesului de consultare cu părțile interesate (stakeholderii) relevante cu privire la opțiunea selectată pentru reconfigurarea (consolidarea) mecanismului economic.

2. Asistență acordată ANAR pentru îmbunătățirea performanței economice și a practicilor de management al activelor, în conformitate cu bunele practici internaționale, pentru îmbunătățirea managementului veniturilor și costurilor, inclusiv prin îmbunătățirea proceselor informatice și de monitorizare, prin:

- Analiza și propunerea unor modalități de îmbunătățire a transparenței, a responsabilității și a performanței economice ale ANAR, inclusiv în ceea ce privește procesul de bugetare, precum și pentru îmbunătățirea managementului veniturilor și costurilor ANAR în cadrul noului mecanism. Acest proces a inclus o evaluare a proceselor existente, precum și propunerea unor măsuri de îmbunătățire a practicilor de management al activelor materiale ale ANAR;
- Furnizarea de recomandări tehnice pentru elaborarea de către ANAR a specificațiilor tehnice pentru un nou sistem informațional de management, care să sprijine responsabilitățile în creștere ale ANAR.

În urma procesului consultativ și luând în considerare bunele practici internaționale, Banca a identificat lacune existente la nivelul legislației actuale și a recomandat modificările care pot fi considerate de ANAR pentru a putea pune în aplicare opțiunea de reconfigurare (consolidare) a mecanismului economic selectată de către ANAR.

Recomandările și constatările-cheie formulate în cadrul activităților susținute de către Bancă vor putea sta la baza proiectului legislativ ce urmează să fie elaborat de ANAR. Acestea sunt prezentate în cadrul:

- **Livrabilul Nr. 3** - „Raportul privind analiza de venituri și costuri și opțiuni pentru finanțarea sustenabilă a infrastructurii de apă (reconfigurarea mecanismului economic) în România”
- **Livrabilul Nr. 4** – „Raport conținând versiunea preliminară a planului de comunicare și identificarea de lacune ale cadrului legislativ existent pentru implementarea mecanismului economic selectat”

Rezultatul așteptat al Acordului vizează *modificări legislative la Legea nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, cu termen de intrare în vigoare, prin care se instituie un nou mecanism economic pentru resursele de apă din România*, cu îmbunătățirea corelației dintre veniturile ANAR și costurile aferente.

Contextul privind mecanismul economic din România

Managementul Resurselor de Apă din România

1. Raportul de Diagnostic privind Apele din România al Băncii Mondiale (2018)

Evaluarea detaliată descrie deficiențele privind capacitatea instituțională (din perspective financiare, ale resurselor umane, nivelului de cunoștințe etc.), dificultățile existente la nivel de sector în a absorbi fonduri europene, precum și ritmul lent de adoptare a reformelor necesare în domeniul apei. Acesta descrie de asemenea dificultatea de a gestiona portofoliul aferent infrastructurii mari de apă în contextul cererii și nevoilor aflate în permanentă schimbare și specifică investițiile necesare pentru respectarea standardelor calitative și cantitative stipulate în Directivele UE privind Apa,

Raportul de Diagnostic Sistematic de Țară pentru România (2023) actualizat, precum și Raportul recent de Țară privind Clima și Dezvoltarea (2023), au evidențiat nevoia de consolidare a capacităților naționale pentru managementul resurselor de apă și de a realiza investiții suplimentare în infrastructura de apă pentru adaptarea la schimbările climatice (risc din ce în ce mai mare de secetă și deficit de apă, risc mare de inundații).

2. Raportul Curții de Conturi (2023) privind gradul de pregătire împotriva inundațiilor și capacitatea de intervenție

Acesta a evidențiat faptul că se impune revizuirea și îmbunătățirea mecanismului financiar pentru asigurarea de noi investiții, precum și lucrări adecvate de exploatare și reparații la infrastructura de apărare împotriva inundațiilor. Acest lucru indică faptul că ANAR administrează un sistem de apărare împotriva inundațiilor care nu este complet funcțional din cauza unor resurse financiare, umane și materiale insuficiente, ceea ce a dus, în timp, la întreținerea necorespunzătoare a infrastructurii existente de apărare împotriva inundațiilor, precum și la neîndeplinirea anumitor obiective de investiții, inițiate cel puțin cu 30 de ani în urmă.

De asemenea, raportul subliniază nevoia de a asigura funcționarea adecvată a sistemelor de avertizare / alarmare pentru populație și faptul că, în prezent, personalul specializat este insuficient și suprasolicitat, lucru care ar putea genera dificultăți în derularea operațiunilor legate de inundații majore.

3. Angajamentele PNRR privind managementul apei

În fața acestor provocări, Guvernul României și ANAR stabilesc diferite planuri și programe de consolidare a capacităților și realizează investițiile necesare. Cele mai relevante sunt Planurile de Management ale Bazinelor Hidrografice (PMBH) din cadrul celui de-al treilea ciclu și respectiv Planurile de Management al Riscului la Inundații (PMRI) din cadrul celui de-al doilea ciclu, care prezintă soluții detaliate și costurile investiționale aferente.

Mecanismul economic existent – puncte forte și puncte slabe

- Aceste venituri nu sunt suficiente, ceea ce generează întârzieri semnificative la realizarea lucrărilor de întreținere a infrastructurii de apă din România, sporind astfel toate riscurile asociate.
- Contribuțiile actuale pentru serviciile de apă acoperă mai puțin de 50% din nevoile evaluate. Alte surse de finanțare, precum tarife și transferuri, nu sunt sigure.
- Prin urmare, conform analizei Bancii Mondiale, ANAR se confruntă cu un deficit de finanțare semnificativ, care a fost estimat la circa 23 miliarde RON pentru următorii 15 ani sau la 1,5 miliarde RON în medie pe an. În prezent, acesta este, conform mecanismului Bancii Mondiale, 17 miliarde RON, pentru următorii 15 ani, sau 1.2 miliarde RON în medie / an.

PUNCTE TARI IDENTIFICATE

Mecanismul economic din România bifează aproape toate cerințele – se bazează pe utilizarea acestor resurse prețioase, stimulează reducerea poluării, reglementează utilizarea agregatelor minerale din albiile și malurile cursurilor de apă.

De asemenea, conferă putere unor instituții precum ANAR și ABA-urilor să gestioneze activele și să aplice contribuții/tarife etc., precum și penalități, pentru a finanța activitățile în domeniul apei și pentru a fi, într-o anumită măsură, independente financiar.

Acesta aplică principiile de stabilire a prețurilor din Directiva Cadru Apa, menționate mai sus. Un astfel de mecanism reprezintă o abordare absolut necesară pentru recuperarea costurilor serviciilor specifice de gospodărire a apelor, însă mecanismul din România nu duce la o recuperare completă a costurilor.

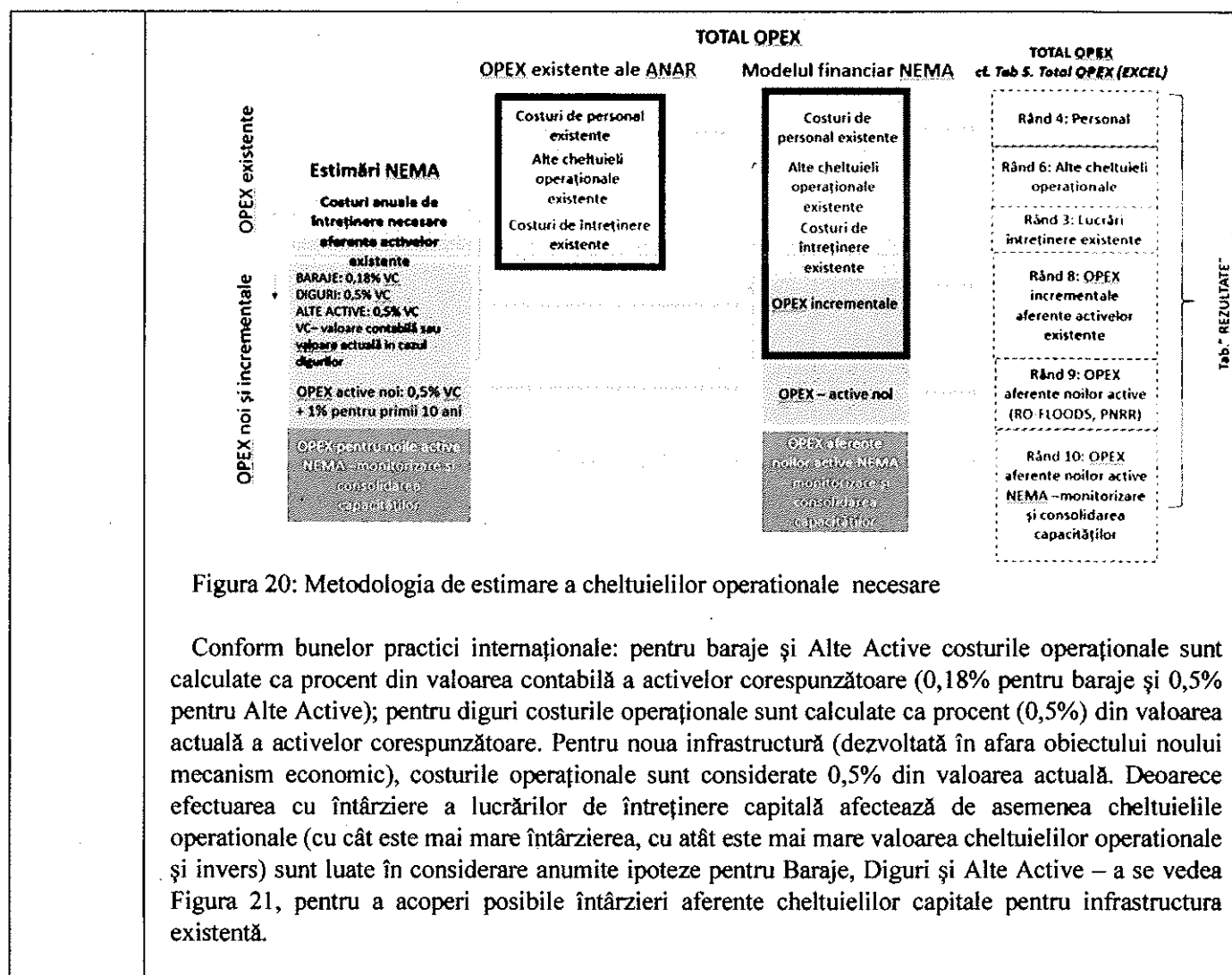
PUNCTELE SLABE IDENTIFICATE

Conform Directivei Cadru Apa, introducerea unei politici adecvate de stabilire a prețurilor în domeniul gospodăririi apelor ar trebui să acopere și costurile de mediu, inclusiv cele privind apărarea împotriva inundațiilor. În ansamblu, astfel de costuri ar trebui recuperate de la cei care beneficiază direct de furnizarea acestor servicii. Având în vedere ceea ce s-a menționat mai sus în cadrul principalelor contribuții pentru gospodărirea apelor, în mecanismul economic aplicat de România, aproape toată infrastructura de management al riscului la inundații nu generează venituri - majoritatea veniturilor provin din utilizarea apei și din evacuarea apelor uzate.

Aproape toate veniturile ANAR sunt variabile, fiind calculate ținând cont de cantitățile de apă utilizate, în timp ce majoritatea costurilor sunt fixe, acestea depinzând foarte mult de starea tehnică și funcțională a infrastructurii de gospodărire a apelor din administrare. În același timp, ANAR este, în principal, o instituție care administrează activele specifice gospodăririi apelor, care are o flexibilitate redusă în ceea ce privește exploatarea și întreținerea infrastructurii alocate de statul român.

Ca urmare, cu veniturile sale anuale, ANAR a încercat să întrețină o infrastructură uriașă, lucru care, în mod inevitabil, a dus la o acumulare a unor restanțe semnificative în întreținerea activelor, care sunt extrem de dificil de rezolvat. De asemenea, mecanismul nu stimulează crearea unui cont/fond de rezervă

	pentru întreținere, care să poată fi folosit pentru a susține întreținerea necesară a activelor în anii viitori. ANAR respectă ciclurile bugetare anuale, încercând în același timp să întrețină active multe și mari pe termen lung.
2.3. Schimbări preconizate	Justificarea modificărilor necesare ale cadrului juridic Livrabilul nr. 3 al NEMA RAS a identificat un necesar de finanțare de aproximativ 40 miliarde RON în perioada 2025 – 2039 și a propus o serie de opțiuni pentru îmbunătățirea gradului de finanțare a sectorului apei, <u>Evaluarea Nevoilor Financiare ale ANAR</u> A. COSTURI A.1. Costurile de exploatare și administrare în condiții de siguranță – evaluarea nevoilor financiare ale ANAR bazat pe elemente inovatoare introduse prin metodologie • Pentru infrastructura mare (baraje și diguri): au fost luate în considerare valoarea contabilă a activelor și starea tehnică a acestora • Pentru restul activelor: a fost luată în considerare durată de viață a activelor A.2. Costuri ale responsabilităților ANAR conform prevederilor Directivei Cadru Apă, Directivei Inundații, Directivei Apă Potabilă etc. Aceste costuri care acoperă necesarul privind implementarea și raportarea Directivelor UE au fost evaluate, valorile financiare estimate/rezultate fiind adăugate la calcul, cu scopul de a reflecta imaginea completă a responsabilităților instituției și de a evalua resursele necesare în vederea îndeplinirii acestora. Conform Livrabilului 3, prognozele financiare pentru costurile operaționale existente aferente perioadei 2025-2039 sunt prezentate în modelul financiar în valori constante 2024 . În completarea acestora, cheltuielile operaționale suplimentare în valoare reală sunt adăugate pentru a acoperi cheltuielile operaționale necesare pentru infrastructura existentă, conform bunelor practici internaționale. Cheltuielile operaționale necesare pentru exploatarea și întreținerea noii infrastructuri dezvoltate în cadrul noului mecanism economic și ulterior, sunt de asemenea adăugate în valori reale. Estimările aferente necesității cheltuielilor operaționale necesare pentru infrastructura existentă și pentru cea nouă sunt prezentate în Fig. 20 de mai jos.



OPEX estimate pentru activele existente și pentru cele noi - ipoteze

BARAJE	DIGURI	
• 0,08% din VC* - dacă sunt efectuate în mod corespunzător lucrări de reabilitare/renovare • 0,18% din VC* - dacă lucrările de reabilitare/renovare sunt amânate înainte de 2036 • 0,28% din VC* - dacă lucrările de reabilitare/renovare sunt amânate după 2036	• 0,25% din VC* - dacă sunt efectuate în mod corespunzător lucrări de reabilitare/renovare • 0,5% din VC* - dacă lucrările de reabilitare/renovare sunt amânate înainte de 2036 • 0,75% din VC* - dacă lucrările de reabilitare/renovare sunt amânate după 2036	• 0,5% din VC*

*VC=Valoarea Contabilă pentru Baraje și Alte Active și Valoarea Actuală pentru Diguri

OPEX aferente noilor active (RO-FLOODS, PNRR, etc.) = 0,5% din VC + 1% pentru primii 10 ani de exploatare a activelor care reprezintă curba de învățare

OPEX aferente noilor active NEMA - monitorizarea și consolidarea capacităților = opinia de specialitate a experților ANAR

Figura 21

B. VENITURI

Au fost elaborate 4 scenarii pentru acoperirea nevoilor financiare conform unei prioritizări a exploatarei și întreținerii activelor necesare în scopul de a asigura funcționalitatea ANAR (active principale și secundare), ținând cont de starea tehnică a activelor, precum și de diminuarea riscurilor în cazul elementelor de infrastructură mare din domeniul apei (baraje și diguri).

Scenariile evoluează pe baza îmbunătățirii practicilor de management al activelor și de servicii aferente pentru a face față întârzierilor înregistrate la executarea lucrărilor de întreținere.

Deficitul de finanțare – Model Banca Mondiala (Proiecție 15 ani)

15 ani

	SCENARIUL 1	SCENARIUL 2	SCENARIUL 3	SCENARIUL 4
Necesarul total de finanțare bazat pe evaluarea condiției tehnice a	26.800.800.000	31.766.500.000	35.670.900.000	40.535.900.000

activelor din care (RON):				
CAPEX	2.333.500.000	5.812.100.000	9.926.900.000	15.577.800.000
OPEX	24.467.300.000	25.954.400.000	25.743.900.000	24.958.100.000
Venitul ANAR bazat pe mecanismul economic existent	17.581.512.605	17.581.512.605	17.581.512.605	17.581.512.605
Deficitul de finanțare	-9.219.241.965	-14.184.984.361	-18.089.363.085	-22.954.429.083

Nota:

CapEx: Cheltuielile de capital

OpEx: Cheltuielile Operaționale (exploatare și întreținere)

Ulterior analizei financiare a Băncii Mondiale a intrat în vigoare Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul apelor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 207/2024, care a produs un impact parțial la nivelul anului 2023, începând cu 12 Iunie, impact reflectat în estimările financiare ale veniturilor previzionate pentru următoarea perioadă de 15 ani.

Venitul ANAR generat prin mecanismul economic existent a fost actualizat conform Bugetului de venituri și cheltuieli pentru anul 2026 – aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 363/2026 și IPC conform art. 81 alin. (4) din Legea nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, pentru categoriile de contribuții, tarife și penalități aplicat conform Scrisorii Cadru Nr. 490.253/26.01.2026 comunicată de Ministerul Finanțelor, valabilă pentru anul 2026 – media anuală IPC pentru 2027 - 2029, respectiv: indicii 3,2%, 3,0%, 2,8%, aplicați consecutiv, respectiv cu menținerea indicelui 2,8%, pana la finalul perioadei de referință.

Prin urmare, pe baza studiilor desfășurate și a analizelor economice privind impactul generat prin implementarea noilor măsuri, cu considerarea recomandărilor Băncii Mondiale sunt propuse modificări legislative ale Legii nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, în vederea reglementării noului mecanism economic pentru resursele de apă din România.

Noul mecanism va îmbunătăți corelarea dintre sistemul de venituri în domeniul apelor reglementat de ANAR și costurile aferente.

Totodată, venitul generat poate reprezenta o sursă alternativă de finanțare a acțiunilor pentru realizarea în regim de urgență a unor lucrări de înlăturare a efectelor calamităților naturale produse de fenomenele hidrometeorologice extreme.

Pentru acoperirea necesarului de finanțare, în condițiile stabilite prin scenariile de finanțare recomandate de Banca Mondială, se impune aplicarea IPC anual, în mod unitar, tuturor categoriilor de

contribuții, tarife și penalități, așa cum este prevăzut la art. 81, alin. (4) din Legea nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare.

În acest context, se impune eliminarea excepției de la art. III alin. (4) la Legea nr. 122/2020.

Deficitul de finanțare – Modelul Băncii Mondiale – actualizat 2026

15 ani

	SCENARIUL 1	SCENARIUL 2	SCENARIUL 3	SCENARIUL 4
Necesar total de finanțare bazat pe evaluarea condiției tehnice a activelor (RON) din care:	26.800.754.57 0	31.766.496.96 6	35.670.875.69 0	40.535.941.68 8
CAPEX	2.333.500.000	5.812.100.000	9.926.900.000	15.577.800.00 0
OPEX	24.467.300.00 0	25.954.400.00 0	25.743.900.00 0	24.958.100.00 0
Venitul ANAR bazat pe mecanismul economic existent – <i>BVC 2026 Proiectie 15 ani</i>	24,027,203,97 4	24,027,203,97 4	24,027,203,97 4	24,027,203,97 4
Deficitul de finanțare	2,773,550,596	7,739,292,992	11,643,671,71 6	16,508,737,71 4

Nota:

CapEx: Cheltuielile de capital

OpEx: Cheltuielile Operaționale (exploatare și întreținere)

Banca Mondiala a analizat, sumarizat și prezentat Livrabilul nr. 2: Raport privind bunele practici internaționale de finanțare a infrastructurii naționale privind resursele de apă și de management al riscului la inundații, Banca Mondiala, 2023. În cadrul acestui document se refera doar la câteva surse de finanțare aplicabile, pe care le-a observat în cele 5 state membre SM UE supuse analizei: Austria, Franța, Polonia, Spania și Țările de Jos. Acesta are rolul de a informa entitățile care formulează politici în domeniu din România cu privire la practica altor state membre, la instrumentele utilizate și la activitățile derulate pentru

obținerea rezultatelor dorite, în special cele care duc la respectarea Directivelor UE din domeniul apelor, inclusiv finanțarea măsurilor naționale.

După cum am menționat anterior, raportul de față analizează un meniu de opțiuni și prezintă patru posibile scenarii privind modul în care poate fi consolidat mecanismul economic existent, precum și eventuale soluții privind obținerea unor resurse suplimentare de finanțare a exploatarei și întreținerii resurselor de apă existente și a infrastructurii de management al riscului la inundații din România. Au fost elaborate diferite scenarii pentru acoperirea nevoilor financiare conform unei prioritizări a exploatarei și întreținerii activelor necesare în scopul de a asigura funcționalitatea ANAR (active principale și secundare), ținând cont de starea tehnică a activelor, precum și de diminuarea riscurilor în cazul elementelor de infrastructură mare din domeniul apei (baraje și diguri). Scenariile progresează de la obținerea unor îmbunătățiri minore ale practicilor existente de management al activelor și de servicii aferente pentru a face față întârzierilor înregistrate la executarea lucrărilor de întreținere.

Scenariile de finanțare prezentate în cadrul Modelui financiar recomandat de Banca Mondială:

Valoarea totală pentru următorii 15 ani (mil. lei)	Scenariul 1	Scenariul 2	Scenariul 3	Scenariul 4
CAPEX	2.3335	5.812	9.9269	15.5778
OPEX	24.4673	25.954	25.7439	24.9581
Cheltuieli totale (TOTEX)	26.801	31.766	35.671	40.536
Sistem de contribuții existent al ANAR	17.582	17.582	17.582	17.582
Deficitul de finanțare inițial	9.219	14.185	18.089	22.954
Noul tarif fix al ANAR	731	1.097	1.463	2.194
Noul instrument financiar	8.255	11.635	13.152	14.529
Fonduri de la bugetul de Stat	233	1.453	3.474	6.231
Deficitul de finanțare final	-	-	-	-
Notă explicativă pentru tariful fix și noul instrument financiar				
Tarif fix (lei) per 1,000 m3 (captare și evacuare)	6	9	12	18
Instrument financiar nou per gospodărie – anual (lei/an/gospodărie)	78	110	124	137

Pornind de la modelul propus de Banca Mondială, în definirea noului instrument financiar s-a ținut cont de noul nivel de finanțare în urma aplicării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 52/2023, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.207/2024, ce a adus modificări Legii nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, și respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2002,

aprobată cu modificări prin Legea nr. 404/2003, cu modificările și completările ulterioare și a produs efecte începând cu 2023.

Reconfigurarea noului mecanism economic dezvoltat împreună cu Banca Mondială s-a construit pe baza aplicării unei creșteri a contribuției structurate pe categorii de utilizatori de resurse de apă, cu evitarea impunerii unui instrument financiar la nivel de gospodărie în acest stadiu, acesta constituind o opțiune pentru viitor. Noul Mecanism Economic s-a realizat astfel cu adoptarea principiilor fundamentale recomandate de Banca Mondială dar și cu optimizarea beneficiului social în contextul Legii Apelor, respectiv atingerea unui echilibru optim între sustenabilitatea financiară a infrastructurii de apă și protecția economico-socială a populației și a sectoarelor strategice.

O serie de argumente susțin aceasta abordare:

Principiul „Poluatorul plătește” și recuperarea costurilor pe tipuri de utilizare: Conform directivelor Uniunii Europene (Directiva Cadru Apă), costurile de gospodărire a apelor și cele de mediu, în mod prioritar este necesar a fi recuperate direct de la cei care beneficiază de aceste servicii și care au un impact real asupra resursei. Aplicarea contribuțiilor pe categorii permite o evaluare corectă a recuperării costurilor în funcție de tipul specific de utilizare a apei (energie, agricultură, industrie, operatori de apă).

Natura variabilă a veniturilor față de costurile fixe necesare întreținerii infrastructurii: Veniturile ANAR sunt variabile (calculate în funcție de volumele de apă utilizate), în timp ce costurile de întreținere a infrastructurii sunt fixe.

Nivelul deficitului de finanțare pentru următorii 15 ani, evaluat la aproximativ 23 de miliarde RON (sau un necesar total de circa 40 de miliarde RON în perioada 2026–2030 pentru exploatare, mentenanță și reabilitare), actualizat la nivel de 17 miliarde RON, presupune un grad minim suficient de recuperare, dar și cu o componentă de suportabilitate financiară. Pe baza acestor considerente, s-a stabilit evitarea, în acest stadiu, a transferării acestei presiuni financiare către gospodării, printr-un instrument financiar fix, cu un posibil impact din punct de vedere social.

Infrastructura de protecție împotriva inundațiilor: În cea mai mare parte infrastructura de management al riscului la inundații nu generează venituri directe, deși costurile de mentenanță sunt semnificative. Se impune asadar ca modelul financiar care sta la baza noului mecanism să fie unul integrat, iar toate costurile (inclusiv cele de mediu și resurse) să fie internalizate la nivelul marilor consumatori economici și industriali, oferind astfel o reziliență financiară mai mare sistemului național de gospodărire a apelor și o garantare a echității sociale.

Pentru acoperirea necesarului de finanțare se instituie, în regim etapizat, următorul mecanism de actualizare a sistemului de contribuții, tarife și penalități:

a) începând cu data intrării în vigoare, indexarea contribuției la MWh pentru operatori economici producători de energie electrică prin hidrocentrale, indiferent de puterea instalată, în regim de uzină, care dovedesc imposibilitatea tehnică a montării de aparate de măsură pentru debite sau volum, cu un procent de 7,32% reprezentând IPC aferent anului 2025; ;

b) începând cu 01.01.2027, aplicarea unei majorări procentuale de 2,00 % la contribuțiile, tarifele și penalitățile aferente mecanismului economic, pentru fiecare categorie de utilizatori de apă, cu excepția contribuției pentru irigații – apa brută suprafață și subteran;

c) începând cu 1 ianuarie 2028, aplicarea unei majorări procentuale de 4,00% la contribuțiile, tarifele și penalitățile aferente mecanismului economic, pentru fiecare categorie de utilizatori de apă, cu excepția contribuției pentru irigații – apa brută suprafață și subteran;

d) începând cu 1 ianuarie 2029, aplicarea unei majorări procentuale de 3,70% la contribuțiile, tarifele și penalitățile aferente mecanismului economic, pentru fiecare categorie de utilizatori de apă, cu excepția contribuției pentru irigații – apa brută suprafață și subteran;

În luna ianuarie a fiecărui an, operatorul notifică beneficiarilor noul nivel al contribuției, rezultat din actualizarea cu IPC, conform art. 81 alin. (4) din Legea nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, la care se aplică majorarea etapizată.

Astfel instituit, mecanismul de finanțare permite recuperarea necesarului de finanțare raportat la Scenariul I recomandat de Banca Mondială, conform unei proiecții financiare pe 15 ani, până la un nivel de venit de 28.429.378.766 lei *ținând cont de actualizarea cu IPC prognozat cf. Scrisorii Cadru MF Nr. 490.253/26.01.2026*.

Scenariul I asigură recuperarea necesarului de finanțare astfel: 100% din Prioritatea 1 baraje și diguri; 25% alte active principale.

În cadrul Scenariului I cheltuielile de investiții (CAPEX) reprezintă 8 % din total cheltuieli surse proprii.

Totodată, pentru a asigura trasabilitatea fondurilor alocate pentru finanțarea cheltuielilor de capital (CAPEX), lista obiectivelor de investiții finanțate din Bugetul Administrației Naționale «Apele Române» vor fi aprobate la nivelul Ordonatorului Principal de Credite.

În viziunea ANAR, prin introducerea noului mecanism de finanțare se asigură adoptarea principiilor recomandate de Banca Mondială, ca urmare a evaluării efectuate cu privire la mecanismul economic existent specific managementului durabil al resurselor de apă, în sensul:

- Menținerii caracterului național unic al mecanismului economic ANAR, în baza principiului solidarității bazinale, diferențiat per tip de resursă (suprafață / subterană) și utilizatori (unități de gospodărie comunală, industrie, irigații, acvacultură, producere de energie);
- Menținerii caracterului unic la nivel național din punct de vedere al cuantumului contribuțiilor diferențiate per tip de resursă și utilizator. Cerința de unicitate a nivelului contribuțiilor la nivel național este datorată echipării economice diferite la nivelul bazinelor / spațiilor hidrografice, precum și din necesitatea asigurării redistribuirii și partajării riscurilor;
- Menținerii principiului recuperării costurilor care are la bază:
 - alocarea costurilor per tip de utilizator;
 - tipul de resursă (suprafață și subterană) și tipul de folosință;
 - dimensionarea și aplicarea instrumentelor de plăți în domeniul managementului cantitativ și calitativ al resurselor de apă.
- Considerării stării/condiției activelor din domeniul apelor și a riscurilor asociate în vederea prioritizării nevoilor de investiții în conformitate cu bunele practici internaționale;
- Asigurării necesităților financiare cauzate de responsabilitățile sporite ale ANAR ca urmare a noilor active și a noilor cerințe de monitorizare și raportare conform prevederilor Directivelor Europene, și ca urmare a provocărilor în creștere generate de schimbările climatice.

•

- Noul mecanism economic prin propunerea de art. II din Proiectul de Lege* va contribui la extinderea capacitatilor de monitorizare a volumelor de apa avand drept rezultat final corelarea în timp real între volumele de apa captate, utilizate și evacuate, respectiv recuperarea costurilor conform cu prevederile Directivei Cadru Apa 2000/60/CE.

- * Art. II. - Legea nr. 122/2020 pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 613 din 13 iulie 2020, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează, după cum urmează:

- La articolul III, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin.(11), cu următorul cuprins:
„Administrația Națională «Apele Române» are dreptul de a institui un sistem propriu de contorizare și un sistem informatic integrat de monitorizare a volumelor de apă utilizate și/sau evacuate, contorizate prin echipamentele de măsurare, utilizatorii având obligația de a permite instalarea aparaturii de măsurare și de monitorizare cantitativa și calitativa, indiferent de regimul juridic al proprietății lucrărilor utilizate și terenului aferent acestora. Prevederea se aplica operatorilor economici din Anexa nr. 2 E 1 : Apa brută suprafață – operatori economici, Apa din subteran – operatori economici gospodărie comună, instituții publice, unități de cult și alții care folosesc apă în scop potabil, Apa din subteran – operatori economici industriali.”

Această propunere va crește semnificativ gradul de corelație între variabilele care stau la baza ratei de recuperare a costurilor pe viitor.

Reforma propusă modifică relația dintre costuri și venituri prin consolidarea aplicării principiului recuperării costurilor și prin reducerea decalajului existent între costurile reale de administrare a infrastructurii de gospodărire a apelor și veniturile colectate de la utilizatori.

Principalele modificări care vor crește gradul de corelație între costurile asociate fiecărei categorii de utilizatori și veniturile colectate de la categoria respectivă sunt:

- Majorarea de 10% a veniturilor asigură un nivel al cheltuielilor de capital acoperitor raportat la scenariile Băncii Mondiale

- Sistemul propriu de contorizare, respectiv sistemul informatic integrat de monitorizare a volumelor de apă utilizate și/sau evacuate, contorizate prin echipamentele de măsurare (articolul III, alin.(11))

- Plafonul minim obligatoriu pentru cheltuielile anuale de capital introdus la art. 854 alin. (4), (5) care conduce la scăderea cheltuielilor operaționale.

Propunerea urmărește alinierea descrierii reformei la concluziile studiului de fundamentare și la mecanismul economic care va fi implementat, prin orientarea explicită către creșterea gradului de recuperare a costurilor și consolidarea veniturilor proprii ale Administrației Naționale „Apele Române”.

Modificarea propusă facilitează implementarea reformei prin definirea mai clară a rezultatului urmărit, respectiv îmbunătățirea sustenabilității financiare a sistemului național de gospodărire a apelor și asigurarea resurselor necesare pentru întreținerea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii administrate de ANAR. Aceasta contribuie la consolidarea aplicării principiului recuperării costurilor, la reducerea decalajului dintre costurile reale de administrare a infrastructurii și veniturile disponibile și la asigurarea unui cadru financiar stabil pentru susținerea pe termen lung a funcțiilor de gestionare a resurselor de apă și de protecție împotriva riscurilor hidrologice.

Mai mult, ca parte din procesul de reformă asumat în cadrul PNRR, mecanismul economic consolidat ar trebui să fie aprobat printr-un act legislativ care modifică Legea Apelor nr. 107/1996, astfel încât acest jalon să fie realizat conform etapelor programului.

Argumente legale aferente noului mecanism de finanțare:

Conform Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), finanțarea pentru sectorul apei provine de la 3T, care susțin obținerea unei finanțări sustenabile.¹

Finanțarea pentru toate tipurile de investiții în apă poate proveni din trei surse principale: **beneficiari (sub formă de tarife, contribuții pentru volumele de apă captate / evacuate sau alte mecanisme)**, bugetele publice (prin taxe) sau din transferuri externe (prin asistență pentru dezvoltare). Aceste trei surse, denumite în mod obișnuit 3T, conform terminologiei inițiate de OCDE, sunt esențiale pentru a reduce orice decalaj de finanțare și pentru a genera investiții prin mobilizarea unor surse de finanțare.

O consolidare corespunzătoare a dezvoltării și gospodăririi resurselor de apă este esențială atât pentru asigurarea drepturilor și beneficiilor tuturor categoriilor de utilizatori ai resurselor de apă, cât și pentru a proteja bunurile publice de natura infrastructurii de apă a României.

Astfel, pentru a asigura beneficii maxime din utilizarea apei, utilizare ce este, în contextul schimbărilor climatice, subiectul unor multiple constrângeri hidrologice este necesară recuperarea costului integral al apei. Aceste considerații privind durabilitatea cer o armonizare a participării tuturor categoriilor de utilizatori ai resurselor de apă cu o contribuție, proporțional cu impactul economic și cu realizarea maximului de profit social, care să reflecte costul integral al apei.

În scopul argumentelor expuse, se are în vedere aplicarea mecanismului de actualizare a sistemului de contribuții, tarife și penalități aferente utilizării resurselor de apă, prin modificarea și completarea art.81 alin.(3)¹ și art.85⁴ din Legea nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare.

Sectorul energetic este cel mai mare utilizator de apă din toate sectoarele industriale. Apa este necesară în multe dintre procesele sale, de la extracția combustibilului până la generarea de energie electrică. După cum s-a observat în ultimii ani, lipsa de apă poate perturba semnificativ sectorul. Și este posibil ca perturbările să continue și să devină și mai frecvente, mai ales pe măsură ce evenimentele meteorologice extreme se intensifică pe fondul schimbărilor climatice. Pentru a contracara riscurile climatice în creștere, sectorul energetic introduce deja bune practici pentru integrarea procesului în planificare a considerentelor legate de apă.

Sectorul își poate atenua riscurile legate de apă prin tranziția către surse de energie regenerabilă, care consumă mai puțină apă decât combustibilii fosili tradiționali.

Hidrogenul verde a apărut ca o alternativă viabilă în lupta împotriva schimbărilor climatice. Hidrogenul este un component inovator, în special pentru „industrii grele”, cum ar fi producția de oțel, producția chimică, aviația, transportul maritim și transportul cu camioane. Evaluarea implicațiilor consumului de apă în producția de hidrogen, în special în zonele cu stres de apă, este esențială în gestionarea potențialelor întreruperi ale producției.

¹ <https://www.oecd.org/en/topics/sub-issues/water.html>

	Toate tehnologiile de producere a hidrogenului necesită apă ca baza. Apa este necesară nu numai în producție, ci și pentru răcire. De asemenea, utilizarea apelor subterane și a straturilor mai profunde ale pământului ca sursă de căldură pentru pompele de căldură se bazează pe temperaturile constant ridicate. Acest lucru oferă o creștere a eficienței pompelor de căldură cu apă subterană și contribuie la reducerea costurilor de încălzire, deoarece este nevoie de mai puțină energie electrică pentru a atinge temperaturile necesare. Utilizarea implica realizarea de foraje la adâncime și exploatarea apelor subterane, În scopul utilizării potențialului asigurat prin resursele de apă pentru producerea de energie, vor fi introduse următoarele noi contribuții : (1) Contribuției pentru potențial asigurat energie calorică (2) Contribuție pentru operatori economici producători de hidrogen verde În acest context, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.404/2003, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează, în mod corespunzător. În altă ordine de idei, prev. art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52 din 31 mai 2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul apelor a fost modificat în sensul celor ce urmează: 8. La articolul 4, după alineatul (7) se introduce un nou alineat, alin. (7¹), cu următorul cuprins: (7¹) Finanțarea activităților prevăzute la art. 3 alin. (2) lit. b) se asigură conform prevederilor art. 85 alin. (2) din Legea nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare. Din eroare, a fost indicata lit.e) a art. 3 alin. (2), text normativ inexistent, în loc de litera b). Astfel, este necesară îndreptarea acestei erori. Introducem modificarea în acest sens, la ART. IV. Pct. 1 din prezentul proiect de act normativ.
2.4. Alte informații	În termen de 180 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului proiect de lege, ANAR va proceda la crearea cadrului de aplicare a noilor contribuții propuse prin introducerea: 1. La Anexa nr. 4 a OUG nr.107/2002 cu modificările și completările ulterioare: a. la punctul I, litera A, punctul A.1. se modifica și se completează cu următorul cuprins: 1.2. Operatori economici producători de energie 1.2.1. Operatori economici producători de energie electrică și termică prin termocentrale, prin centrale nucleare; 1.2.2. Operatori economici producători de hidrogen verde 1.2.3. Operatori economici producători de energie electrică prin hidrocentrale, indiferent de puterea instalată, în regim de uzinare; 1.2.3¹. Operatori economici producători de energie electrică prin hidrocentrale, indiferent de puterea instalată, în regim de uzinare, conform art. III alin. (4) din Legea nr. 122/2020, cu modificările ulterioare 1.3. Irigații și acvacultură; 1.4. Operatori economici de tip CHEAP (centrală hidroelectrică cu acumulare prin pompaj)

	b. la punctul I, litera A, punctul A.2., după subpunctul 2.4. se introduc două noi subpuncte, subpct.2.5. și 2.6., cu următorul cuprins: 2.5. pentru potențial asigurat energie calorică. 2.6. pentru operatori economici producători de hidrogen verde. 1. La Anexa nr. 5 a OUG nr.107/2002 cu modificările și completările ulterioare, a. la litera E.1., Tranșe încadrare abonament volum/cantitate medie autorizată (mii mc): - După tranșa <i>Apa brută suprafață – acvacultură (12.15)</i> se introduc trei noi tranșe <i>Apa suprafață - operatori producători hidrogen verde (12.16)</i> - După tranșa <i>Apa din subteran – irigații (12.33, 12.34, 12.35)</i>, se introduc două noi tranșe <i>Apa din subteran – potențial asigurat energie calorică (12.36)</i> și <i>Apa din subteran - Operatori economici producători de hidrogen verde (12.37)</i> b. la litera E.2, Tranșe încadrare abonament volum/cantitate medie autorizată (mii mc): - După tranșa <i>Apa brută suprafață – acvacultură (12.15)</i> se introduc două noi tranșe <i>Apa suprafață - operatori producători hidrogen verde (12.16)</i> - După tranșa <i>Apa din subteran – irigații, acvacultură, zootehnie (12.33, 12.34, 12.35)</i>, se introduc douăsprezece noi tranșe <i>Apa din subteran – potențial asigurat energie calorică (12.36)</i> și <i>Apa din subteran - Operatori economici producători de hidrogen verde (12.37)</i>
--	---

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.2. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.4. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.4.1. Impactul asupra economiei și	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

asupra principalilor indicatori macroeconomici	
3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.6. Impactul asupra mediului înconjurător	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.9. Alte informații	Proiectul de act normativ generează un impact pozitiv asupra veniturilor bugetului de stat și veniturilor bugetului instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din venituri proprii.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- mii lei						
Indicatori	2026	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		2027	2028	2029	2030	
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	27.375	40.444	55.436	57.099	58.698	47.810
a) buget de stat, din acesta:	27.375	40.444	55.436	57.099	58.698	47.810
(i) impozit pe profit						

(ii) impozit pe venit							
b) bugete locale:							
(i) impozit pe profit							
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:							
(i) contribuții de asigurări							
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)							
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:							
a) buget de stat, din acesta:							
(i) cheltuieli de personal							
(ii) bunuri și servicii							
b) bugete locale:							
(i) cheltuieli de personal							
(ii) bunuri și servicii							
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:							
(i) cheltuieli de personal							
(ii) bunuri și servicii							
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)							
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	27.375	40.444	55.436	57.099	58.698	47.810	
a) buget de stat	27.375	40.444	55.436	57.099	58.698	47.810	
b) bugetele locale							
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare							
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare							
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare							

4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.	
4.8. Alte informații	Aplicarea proiectului de act normativ nu conduce la cheltuieli care să afecteze bugetul de stat, deoarece nu implică asigurarea a nici unui suport financiar din bugetul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor sau direct de la bugetul de stat. Întrucât contribuțiile sunt purtătoare de TVA, implicit aplicarea lor va duce la mărirea veniturilor la bugetul de stat, după cum este ilustrat, prin aplicarea atât a mecanismului economic în domeniul apelor cât și a altor prevederi europene transpuse în legislația românească în domeniul apelor. Cifrele înscrise în Secțiunea a 4-a – 4.3 Impactul financiar (pozitiv) la nivelul bugetului de stat, reflectă contribuția de TVA. Ținând cont de faptul că proiectul de act normativ trebuie să urmeze circuitul legal de avizare, pentru anul în curs s-a considerat o perioadă parțială de 6 luni, respectiv intervalul iulie – decembrie, anul curent.
Secțiunea a 5-a Efectele actului normativ asupra legislației în vigoare	
5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor actului normativ	Instrucțiunile privind aplicarea unor metode indirecte de contorizare, pentru cei ce folosesc resursa de apă alții decât producătorii de energie hidroelectrică prin uzinarea apei, în cazul inexistenței/imposibilității tehnice dovedite de montare a aparatelor de măsură pentru debite sau volum, prevăzute la art. III alin.(4) din Legea nr.122/2020, se aprobă în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a proiectului de act normativ.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3. Conformitatea actului normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.6. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării actului normativ	
6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	
6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ urmează să fie avizat de Consiliul Legislativ și Consiliul Economic și Social.
6.6. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea si implementarea actului normativ	
7.1. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării actului normativ, precum și	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	
Secțiunea a 8-a Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea actului normativ	
8.1. Măsurile de punere în aplicare a actului normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
8.2. Alte informații	Nu au fost identificate.

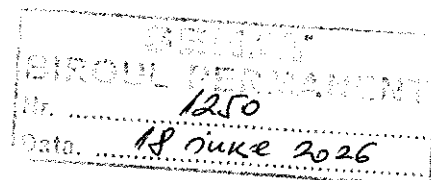
*

Având în vedere aceste considerente, vă propunem spre dezbatere și aprobare prezenta propunere legislativă.

În numele inițiatorilor,

**Senator,
Ilie Bolojan**

**Deputată
Diana-Anda Buzoianu**



**Parlamentul României
Senat**

18.06.2026

Din partea Grupului parlamentar al Uniunii Salvați România din Senat

Către Biroul Permanent al Senatului

În temeiul art. 115 din Regulamentul Senatului, republicat, vă solicităm aprobarea dezbaterii și adoptării **propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996, a Legii nr. 122/2020 pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 107/2002 privind înființarea Administrației Naționale "Apele Române", înregistrată la Senat cu nr. B401/2026, în data de 18.06.2026, în procedură de urgență.**

Vă solicităm de asemenea acordarea de termene scurte pentru comisiile de aviz și raport.

Grupul parlamentar al Uniunii Salvați România,

prin lider ~~Sorin-Gheorghe Șirghiu~~ **Sorin-Gheorghe Șirghiu**,

<

—

LISTA INIȚIATORILOR PROPUNERII LEGISLATIVE

pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996, a Legii nr. 122/2020 pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 107/2002 privind înființarea Administrației Naționale „Apele Române”

NR.	DEPUTAT/SENATOR	PARTID	SEMNĂTURĂ
1.	BLAGA DANIEL	USR	
2.	GHEORGHIU ANDREI	USR	
3.	ALEXANDRU MARIUS - NICOLAE	USR	
4.	MOROSI GEORGE	USR	
5.	POLYANNA HANGAN	USR	
6.	Podanu Bogdan	USR	
7.	Diana Stoica	USR	
8.	Dimitrieu ALEXANDRU	USR	
9.	CRISTIAN BRIAN	USR	
10.	GIURGIU ADRIAN	USR	
11.	ALIN STOICA	USR	
12.	ECHERT ADRIAN	USR	
13.	RIGMAN CIPRIAN	USR	
14.	MURARIU OANA	USR	
15.	BOTEZ MIHAI - CĂTĂLIN	USR	
16.	BULAI IULIAN	USR	
17.	DRAGOESCU CECILIA	USR	
18.	ADRIAN IXIENR	USR	
19.	Zakarias Zoltan	neafiliat	
20.	PLUJAR ANDREI	USR	
21.	TABASA ȘTEFAN	USR	
22.			

LISTA INIȚIATORILOR PROPUNERII LEGISLATIVE

pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996, a Legii nr. 122/2020 pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 107/2002 privind înființarea Administrației Naționale „Apele Române”

NR.	DEPUTAT/SENATOR	PARTID	SEMNĂTURĂ
1.	UTASU LUNITU	USR	
2.	LĂZĂR TEODOR	USR	
3.	Vela Ion Marcel	PNL	
4.	BOUDA STEFAN	MIN	
5.	Gomoranul Muzumom	USR	
6.	Cosina Alina	USR	
7.	Neagu Petre - Emil	PNL	
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			

LISTA INIȚIATORILOR PROPUNERII LEGISLATIVE

pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996, a Legii nr. 122/2020 pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 107/2002 privind înființarea Administrației Naționale „Apele Române”

NR.	DEPUTAT/SENATOR	PARTID	SEMNĂTURĂ
1.	PĂUN CYNTHIA	USR	
2.	SEBASTIAN CERNIC	USR	
3.	Bodea Marius	USR	
4.	NEGAI EUGEN REMUS	USR	
5.	ANGHEL RĂZVAN-PAUL	USR	
6.	RUS VASILE-CIPRIAN	USR	
7.	CIBU DEACONU RUXANADA	USR	
8.	BOCHILEANU GEORGE-CĂTĂLIN	USR	
9.	DARAU ANDREI-IRINEN	USR	
10.	DOBRA EMMA ADELINA	USR	
11.	Mircescu Norina	USR	
12.	TALADE ȘTEFAN	USR	
13.	SÎPSȘIRIN GHERGHE	USR	
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			